

CMR medžiagų apribojimai tekstilės gaminiuose

Apribojimų nustatymas pagal REACH

Apribojimų nustatymas – tai teisinio reguliavimo priemonės, kurios skirtos apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo nepriimtinos rizikos, kurią cheminės medžiagos kelia. Apribojimai gali būti taikomi atskirai cheminei medžiagai, medžiagai (-oms), esančiai (-ioms) mišinyje arba gaminyje. Be to, apribojimuose yra nustatytos konkrečios sąlygos, kada galima cheminę medžiagą tiekti rinkai.

***Draudžiama cheminę medžiagą (-as)
Europos Sąjungoje gaminti, tiekti rinkai
arba naudoti, jeigu ji (-os) neatitinka to
apribojimo sąlygų***

Šio apribojimo atsiradimo priežastis

Kancerogeninių, mutageninių arba toksiškų reprodukcijai (toliau – CMR) medžiagų drabužiuose, tekstilės gaminiuose ir avalynėje gali atsirasti gamybos proceso metu arba jų būdavo specialiai dedama, norint suteikti gaminiui specialių savybių (pvz.: siekiant išvengti jo susitraukimo arba susiglamžymo). Siekiant apsaugoti vartotojus, įskaitant mažus vaikus, nuo CMR medžiagų poveikio, buvo pasiūlytas apribojimas, nes jų tiesioginį bei ilgalaikį poveikį vartotojai gali patirti per sąlytį su oda, įkvėpus arba netyčia prarijus tekstilės pluošto dulkes.

CMR medžiagų draudimas drabužiuose, kituose tekstilės gaminiuose ir avalynėje

2018 m. spalio 10 d. Briuselyje buvo priimtas Komisijos reglamentas (ES) 2018/1513, kuriuo iš dalies buvo pakeistas REACH reglamento XVII priedas „Tam tikrų pavojingų cheminių medžiagų, mišinių ir gaminių gamybos, tiekimo rinkai ir naudojimo apribojimai“. Šis reglamentas apriboja

2007-06-01
REACH
reglamentas
įsigaliojo

2018-10-10
Reglamentas
(ES) 2018/ 1513
priimtas
Briuselyje

2020-11-01
Reglamentas
(ES) 2018/ 1513
taikomas

33 chemines medžiagas, kurios yra klasifikuojamos kaip CMR 1A arba 1B kategorijos. Taigi, į REACH reglamento XVII priedą buvo įtrauktas naujas įrašas Nr. 72: „Ribojamos medžiagos ir didžiausios ribinės koncentracijos pagal masę homogeninėje medžiagoje“. Jis nustato didžiausias ribines koncentracijas 33 cheminėms medžiagoms, kurios gali būti aptinkamos drabužiuose ir kituose tekstilės gaminiuose bei avalynėje.

Kai kurioms cheminėms medžiagoms, kurios yra įtrauktos į REACH reglamento XVII priedo 72 įrašą, taikomi apribojimai ir pagal kitus šio priedo įrašus (pvz.: ftalatams pagal 51 įrašą). Tokioms medžiagoms, kurioms nustatyti apribojimai daugiau negu viename XVII priedo įrašė, turi būti taikoma griežtesnė ribinė koncentracija.

Nuo 2020 m. lapkričio 1 d. 33 CMR medžiagos negali būti tiekiamos Europos Sąjungos rinkai vartotojams skirtuose drabužiuose, tekstilės gaminiuose ir avalynėje, jeigu medžiagos koncentracija yra lygi arba didesnė, negu nurodyta 12 priedėlyje. Išimties tvarka tiekiant rinkai formaldehidą striukėse, paltuose ir apmušaluose nuo 2020 m. lapkričio 1 d. iki 2023 m. lapkričio 1 d. koncentracijos riba yra 300 mg/kg, o vėliau koncentracijos riba turi būti 75 mg/kg.

Apribojimas taikomas šioms medžiagų grupėms:

- ✓ kadmio, chromo, arseno ir švino junginiams (1 mg/kg);
- ✓ benzenui (5 mg/kg) ir policikliniams aromatiniams angliavandeniliams (PAH) (1 mg/kg);
- ✓ chlorintiems aromatiniams angliavandeniliams (1 mg/kg); formaldehidui; ftalatams (1000 mg/kg);
- ✓ poliniams aprotoniniams tirpikliams (3000 mg/kg);
- ✓ azo dažams (50 mg/kg) ir arilaminams (30 mg/kg);
- ✓ chinolinui (50 mg/kg).

Apribojimas neturėtų būti taikomas:

- ✓ tekstilės gaminiams iš natūralios odos ar kailio;
- ✓ kiliminėms ir tekstilinėms kilimų dangoms;
- ✓ asmeninėms apsaugos ir medicinos priemonėms.

Apribojimų sąrašą rasite čia:

<https://echa.europa.eu/lt/substances-restricted-under-reach>

Komisijos reglamentas (ES) 2018/1513:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1513&from=EN>

Apribojimo procesas:

<https://echa.europa.eu/lt/restriction-process>

Atsižvelgiant į EK parengtus kriterijus,

✓ **drabužiai,**

✓ **tekstilės**

gaminiai,

✓ **avalynė**

yra laikomi **prioritetu.**

CMR medžiagoms

nustatytos koncentracijų

ribos svyruoja

1-3000 mg/kg,

priklausomai nuo

medžiagų grupės.

REACH reglamento

XVII priedo, 72 įrašas,

12 priedėlis

